

คุณธรรมและจริยธรรมของเยาวชนในสังคมไทยยุค **4.0**

ปัญหา สาเหตุ แนวทางแก้ปัญหา และการพัฒนา

บรรยาย

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร.อำพล บุคคาสาร

ประธานสาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิทยาลัยการฝึกหัดครู

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ความหมายที่เกี่ยวข้องกับความดี 4 ประการ

- ❑ **คุณธรรม** หมายถึง สภาพความดีงามภายในจิตใจของเรา โดยปรากฏออกมาในลักษณะความเมตตา ความกรุณาต่อมนุษย์และสัตว์อื่นๆ
 - ❑ **จริยธรรม** หมายถึง กิริยาหรือความประพฤติที่ดี ที่เป็นธรรม ที่ถูกต้อง เป็นการทำความดี เป็นการกระทำที่ทำให้ผู้กระทำและผู้อื่นได้ประโยชน์โดยเสมอภาคซึ่งกันและกัน
 - ❑ **ศีลธรรม** หมายถึง ข้อห้ามและข้อควรปฏิบัติ ซึ่งจะแตกต่างกันเล็กน้อยตามหลักศาสนาที่ตนเองนับถือ
 - ❑ **มโนธรรม** หมายถึง สภาพะอารมณ์ที่เกิดขึ้นในจิตใจของมนุษย์ที่เป็นไปในฝ่ายดี
-

เยาวชนในสังคมไทยยุค 4.0

เยาวชน หมายถึง บุคคลอายุระหว่าง 15-25 ปี

สังคมไทยยุค 4.0 หมายถึง สังคมไทยยุค
ปัจจุบันที่กำลังเป็นไปอยู่

คุณธรรมจริยธรรมเยาวชนในสังคมไทย

ที่คาดว่า..ผู้ใหญ่ต้องการ.. (นิโรธ)

- เคารพใน 3 สถาบันหลัก
 - ขยัน ซื่อสัตย์ อดทน เสียสละ สามัคคี มีวินัย
 - ใฝ่ใจการศึกษา พัฒนาศักยภาพ ดำรงตนอยู่ในกรอบของกฎหมายและศีลธรรม
 - เชื่อฟังคำสั่งสอนพ่อแม่ ครูบาอาจารย์
-

แนวโน้มพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนปัจจุบัน (ทุกข์/ปัญหา)

- ☐ การใช้ความรุนแรงโดยไม่มีเหตุผล เช่น การรับน้องโหดของนิสิตนักศึกษา หรือก่อการทะเลาะวิวาทบ่อยครั้งตามที่เป็นข่าว
 - ☐ ฆ่าบุคคลอื่นเพียงเพราะมองหน้าตนเอง หรือทำร้ายเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เข้าไประงับเหตุการณ์ต่างๆ
 - ☐ การไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่ การต่อต้านกฎระเบียบและต้องการทำตามใจตัวเองด้วยวิธีที่รุนแรง
 - ☐ การขาดความรับผิดชอบละเลยบทบาทหน้าที่ที่ตนควรทำการไม่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน และการทอดทิ้งไม่ดูแลบุพการีของตนเอง เป็นต้น
 - ☐ การฉ้อโกงหลอกลวงผู้อื่น และพฤติกรรมอื่นๆ อีกจำนวนมาก
-

สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหา (สมมุติ & มรรค)

- คำกล่าวของจิตแพทย์ที่ว่า “เด็กและเยาวชนเป็นอาชญากรเองไม่ได้”
 - ครอบครัว คือ เสือเกราะหรือคานามงคlopป้องกันสิ่งชั่วร้ายที่ดีที่สุด
 - ภาษีไทยโบราณบอกว่า “ควัดให้ดูถาน ดูสมภาร ให้ดูณน้อย”
 - ปัญหาเยาวชนไทย คือ กระจกเงาของครอบครัว ผู้ใหญ่และสถานศึกษาหรือไม่?
 - ปัญหาที่น่ากลัว คือ เด็กและผู้ใหญ่ไม่สื่อสารกันหรือสื่อสารกันไม่รู้เรื่อง (ช่องว่างระหว่าง Generation x y z หรือไม่?)
-

...แนวทางพัฒนา... (ปัญญา)

- ❖ ครอบครัวต้องเสริมด้าน **MQ** และ **AQ** ให้ได้สัดส่วนกับ **IQ** และ **EQ**
- ❖ วิชาสอนในโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมต้องลดภาคทฤษฎีให้เหลือแค่ **20%** เพิ่มภาคปฏิบัติเป็น **80%** เรียกว่า “**คุณธรรมจริยธรรมอิงสมรรถนะ**” และ/หรือ “**ผู้ใหญ่พาลงมือทำความดีให้ดูเยอะๆ**”
- ❖ ทำให้ดูเป็นตัวอย่างอย่างสร้างสรรค์ ดีกว่าเพ้อรำพันสอนว่า “**จงเป็นเด็กดีนะๆ อย่าทุจริตนะ อย่าโกงนะ**”